

Bezmenné duše

Známa slovenská speváčka Mari-ka Gombitová spieva pieseň o chryzantémach a právom si všetci pri začínaní novembra vybavíme vôňu týchto jesenných kvetín. Akosi to ide k sebe.

A práve počas týchto dní ich vidíme zakvitnuté na miestach betónových „síd-lick.“ Mám na mysli naše cintoríny, ktoré pod kamennými doskami ukrývajú ostatky našich príbuzných. Avšak od konca októbra a počas novembra sa menia na nádherne zakvitnutú lúku hýriacu pestrosťou kvetín. Vence, kvety a sviečky sú výrazom našej pamiatky na zosnulých. Ale spomenieme si aj na tých, ktorých mená ani nepoznáme? Po 1. svetovej vojne bolo na Slovensku pochovaných približne 50 000 ľudí. Mnohokrát v masových hroboch, kde nepoznáme ani mená, dokonca ani počet zabitých. Len necelých

4500 hrobov nesie aj meno zosnulého. Ostatní akoby ani neexistovali. A i na našich cintorínoch máme hroby, kde nie je vidieť meno zomrelého. Ale aj bez toho si zaslúžia tichú spomienku v modlitbách.

Druhým bezmenným článkom našej civilizácie sú tisíce nenarodených detí. Východný predstaviteľ budhizmu raz povedal, že by sa stal bez pochyb kresťanom, len nemôže pochopiť kresťanskú európsku civilizáciu, ktorá zabíja svoje nenarodené deti. A tento mravný problém tu naozaj máme. Aj keď si Európa vraví, že je vyspelá civilizácia na kresťanských základoch, predsa však potrat je bežnou praxou západného sveta.

2. novembra si preto na celom Slovensku ľudia spomínajú na zomrelých a na mnohých miestach sa zapalujú sviečky za nenarodené deti. Nie vždy sa jedná len o chcený potrat v nemocniciach. Aj v našej obci sa nájde nejdenn pár rodičov, ktorí prišli o svoje dieťa ešte pred narodením. A práve 2. november je dňom, kedy si na nich môžu špeciálne spomenúť. Venujme tichú modlitbu tým, ktorých meno už neexistuje, na ktorých si nik nespomína a spomeňme si aj na tých, ktorým nebolo dopriate získať svoje meno, lebo zomreli skôr ako sa vôbec narodili. Pamätajme na všetky bezmenné duše.

**Pavol Kacvinský
Foto: Dušan Kmec**

Z PRACOVNÉHO STOLA STAROSTU

Dokončenie prác na vysokom napätí

V týchto dňoch vrcholia práce na rekonštrukcii vedenia vysokého napätia v našej, ale aj v susednej obci Geča. O nutnosti realizácie ako aj o rozsahu som písal v minulom čísle našich novín. Zároveň som avizoval rozsiahle prerušovanie distribúcie elektrickej energie. A v tom je problém. Mnohí sa sťažujeme, že práce trvajú príliš dlho, prečo sa stavba realizuje práve teraz a nie napr. v lete a mnohé iné.

Na úvod by som chcel zdôrazniť, že podľa zákona o energetike, distribučná spoločnosť má len povinnosť oznámiť odberateľom elektriny prerušenie dodávok 15 dní pred plánovaným prerušením. Zároveň prerušenie má byť len na nevyhnutnú dobu. Pri odborných prácach je laikovi nemožné objektívne posúdiť, čo je primeraná doba na rekonštrukciu. Podľa informácií VSD, a.s. práce na vysokom napätí realizujú v období od marca do 15. decembra. Pri rozhodovaní o termínoch sa prihliada na to, či trasa elek-

trického vedenia prechádza cez role a záhrady. V tom prípade sa realizácia spravidla presúva na jeseň, keď je už po zbere úrody, čo je presne náš prípad. V letnom období v čase najväčších horúčav sa realizovali obdobné práce v mestskej časti Myslava, spojené takisto s prerušením dodávky elektriny. Pracovníci VSD, a.s. boli občanmi Myslavy

nesmierne kritizovaní hlavne za to, že sa im znehodnotil obsah chladničiek a mrazničiek. Nakoniec žiaden termín nie je vyhovujúci. V našej obci najviac trpia starší ľudia a rodičia s malými deťmi, keďže plynové kúrenie je tiež závislé od elektriny. Otázka skôr je, prečo technické riešenie prívodu vysokého napätia je len z jedného smeru a po-

čas prác nie je možné prerušiť distribúciu elektriny postupne menšiemu počtu obyvateľov a nie celej obci. Práce sa ukončia, vaše opadnú, život pôjde ďalej. Ale možno kritika spôsobu práce distribučnej spoločnosti pomôže iným obciam, ktorých rekonštrukcia vysokého napätia ešte iba čaká.

Ing. Štefan Petřík,
starosta obce

Prerušenie distribúcie elektriny:

v časti Buzice a Bernátovce **okrem** ulice Na Balotách

5.novembra 2012 od 8.20 do 17.00 hod.

6.novembra 2012 od 8.50 do 17.00 hod.

7.novembra 2012 od 7.20 do 16.30 hod.

8.novembra 2012 od 7.10 do 16.30 hod.

9.novembra 2012 od 7.10 do 16.30 hod.

12.novembra 2012 od 7.50 do 16.30 hod.

13.novembra 2012 od 7.30 do 16.30 hod.

14.novembra 2012 od 8.10 do 16.30 hod.

15.novembra 2012 od 7.40 do 16.30 hod.

16.novembra 2012 od 7.40 do 16.30 hod.

19.novembra 2012 od 9.00 do 17.00 hod.

20.novembra 2012 od 8.30 do 17.00 hod.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA**Vítame najmenších Valaličanov:**

Buzice: Samuel Lacko, Filip Fekete

Bernátovce: Tobias Tužák, Kari Fischer, Alex Gaži

Všechsvätých: Erik Tulej

Košťany: Roland Dávid, Barbora Čigášová

Obec Valaliky: Anna Mária Gažiová, Jakub Podracký

Rozlúčili sme sa:

Bernátovce: Miroslav Kysel'

Všechsvätých: Mária Petříková

Košťany: Helena Sviatková, Margita Janovičová

Blahoželáme novomanželom:

Radoslav Blaho (Košice – Nad Jazerom)

a Bibiána Kolková (Valaliky – Buzice)

Ing. Ivan Žolna (Čaňa)

a Ing. Miroslava Mašlanková (Valaliky – Všechsvätých)

František Černý (Košice – Sever)

a Lenka Lacková (Valaliky – Buzice)

Ing. Jozef Varga (Sokol'any)

a Ing. Veronika Vyrostková (Valaliky – Košťany)

Marcel Hudák (Valaliky – Buzice)

a Marianna Bistíková (Prešov)

Damián Demko (Valaliky – Buzice)

a Marianna Kajatyová (Kokšov – Bakša)

Michal Džupír (Beloveža)

a Ivana Horváthová (Valaliky – Bernátovce)

Seniorky na návšteve v Domove dôchodcov

V Domove dôchodcov v Barci mali deň otvorených dverí. Pani riaditeľka nás privítala a potom sme si s ostatnými návštevníkmi pozreli ich program. Pekne spievali „Paradne nevesti“, požičali si „naš“ názov, a tak sme spievali s nimi my aj skoro celý ústav. Predviedli aj cvičenie, celkom ako mladí ľudia. Odovzdali sme im malý darček, veci, ktoré vyhotovili naše šikovné seniorky. Pri prehliadke ústavu nás prekvapili ich peknými výrobkami v tvorivej dielni. Prešli sme aj dobre vybave-

nú rehabilitačnú miestnosť, kde sme aj trochu cvičili. Môžu variť aj piecť, keď na to majú chuť vo vyhradenej kuchyni. Ubytovaní sú vo veľmi pekne zariadených izbách. S vkusom vyzdobené chodby, spoločenské miestnosti, všade čističko. Ako doma. Pozdravili sme sa aj s ľuďmi z Valalík, ktorí tam bývajú. Čo je najdôležitejšie, stretávali sme hlavne spokojných, usmievavých ľudí, ktorí nás srdečne pozývali do svojich izieb.

Margita Papcunová
Foto: Jolana Takáčová

Rozprávkové postavičky V. Klimtovej očarili

Naša knižnica sa na dva októbrové týždne zmenila na rozprávkovú krajinu. Vďaka pani Klimtovej takmer 800 malých aj veľkých návštevníkov malo možnosť obdivovať jej rozprávkové postavičky.

Výstavu videli valalickí školáci, najmenšie deti z valalických škôlok a jaslí, školáci z Čane, škôlkari z Geče, členky Klubu seniorov Valaliky, knihovníci okresu Košice-okolie, nádejní výtvarníci ZUS Valaliky a mnoho ďalších.

Vítězslava Klimtová je česká spisovateľka, výtvarníčka, ilustrátorka, objaviteľka tajomnej krajiny plnej strašidiel, škriatkov, víl a čertov, ktorých s trochou fantázie môže nájsť

každý vo svojom okolí (škriatkovia sa ukazujú hlavne malým deťom a starenkám – tých sa neboja). Narodila sa v Prahe, ale krajom jej detstva sú severné Čechy. Maturovala v Jablonci nad Nisou na Strednej umeleckej škole bižutérnej. V štúdiu pokračovala externou formou na Vysokej škole umeleckopriemyselnej v Prahe, ktorú ukončila v roku 1976. Autorka sa dlhé roky živila drobnou úžitkovou a propagačnou grafikou, knižnicami a časopisovými ilustráciami. Ilustrovala napríklad aj najnovšiu verziu Babičky od Boženy Němcovej. Neskôr sa v jej tvorbe stále viac uplatňovala farba. Stala sa skutočnou majsterkou akvarelu. Dokazujú to aj jej knihy Lexikón

strašidiel 1, 2 a 3. Až v posledných rokoch sa autorka viac venuje tiež olejomalbe.

Rozprávkové postavičky, ktoré sa od roku 2009 predstavujú návštevníkom slovenských knižníc, majú svoje pomenovanie, ba dokonca aj v latinčine. Pri každom je ich charakteristika, kde sa vyskytujú, čím sa živí a ako sa prejavujú. Čert český (Diabolus bohemicus domesticus), Hnusník drobný pižmový, Oriekáči, Permoník knižný, Babka z kľbka nám prirástli k srdcu a ťažko sa nám s nimi lúčilo. Bábky však nie sú na predaj. Ako hovorí autorka „Veľa návštevníkov mojich výstav, by si radi bábky kúpili, ale nie sú na predaj. Naopak – urobí mi veľkú radosť, ak sa

budú dospeli a deti so mnou hrať, vytvárať si vlastné bábky a stavať im domčeky. Celá rodina, otec, mama, babka i dedko spoločne s deťmi. A potom pochopia, že majú škriatkov, ktorých vytvorili, tak radi, že by ich nepredali za nič na svete. Nedá sa totiž všetko kúpiť, ale tvoriť môžeme všetci. Aby sa vám dobre modelovalo, môžete si kúpiť moju knihu a modelovať podľa nej“ Na záver autorka pozdravuje všetky slovenské deti a ich rodičov a dodáva svoje krédo „Svet je krásny a ľudia sú dobrí...“

Je aj v našich rukách, aby bol svet krásny a boli sme na seba dobrí.... aspoň sa o to pokúsme.

Martina Matiová
Foto: Dušan Kmec

Úspešní muži

Priaznivcov stolného tenisu najčastejšie informujeme o úspechoch našich nádejí v mládežníckych kategóriách. Úspešne nás však reprezentujú aj družstvá dospelých. V najvyššej východoslovenskej súťaži, v druhej lige, účinkuje "A - družstvo mužov". Do nového ročníka nastúpilo s odhodlaním a vysokými cieľmi.

Štart sa vydal. Po šiestich kolách je naše družstvo na čele tabuľky s plným bodovým ziskom. Káder v zložení Jozef Kacvinský, Milan Sepeši, Ľuboš Sisák, Roman Takáč a Juraj Till podáva kvalitné výkony, ktoré vzbudzujú u súperov rešpekt. Zatiaľ najúspešnejší je Juraj Till (na snímke), ktorý k nám v lete prestúpil z Lokomotívy Košice. Jeho 100-percentná úspešnosť si zaslúži obdiv a

uznanie. Veríme, že Ďuri našim priaznivcom pripraví ešte veľa radosti! V lete došlo v kádri ešte k jednej zmene. Po niekoľkoročnom veľmi úspešnom pôsobení v našom oddiele odišiel František Blanár, ktorý bol výraznou oporou družstva. Ďakujeme mu za odvedené výkony v našom klube a v novom pôsobisku mu prajeme veľa úspechov!

Text a foto: Ladislav Andor

Sprievod

Vyvrcholenie - ľud nesie dožinkový veniec pánovi a pani

Valalická krojovaná paráda

Krásna októbrová nedeľa s dátumom 14. 10. 2012 priniesla so sebou príjemnú akciu. V mesiaci venovanom úcte k starším sa konala oslava kroja na krojovanej paráde. Teražší ročník niesol názov Dožinky vo Valalickej stodole.

O 15:00 sa začal sprievod účinkujúcich po Poľnej ulici a okolo kostola na terasu kultúrneho domu vo Valalikoch. Veru bola radosť pozeráť sa na spievajúci sprievod, ktorý kráčal za ozdobeným konškým záprahom. Pekne vynovená terasa pri sále kultúrneho domu sa zmenila na kúsok poľa, kde si diváci mohli pozrieť, ako sa vyrábajú „porvesla,“ varí slivkový lekvár a klepe kosa. Tí odvážnejší si to mohli dokonca aj vyskúšať.

Po príchode do veľkej sály, ktorá sa zmenila na valalické humno, sa začal pro-

gram jednotlivých skupín a súborov. Prví vystúpili členovia folklórneho súboru Lysec z Belej-Dulíc, ktorí k nám zavítali spoločne s predstaviteľmi partnerskej obce Košťany nad Turcom na čele so starostkou Mgr. Annou Hlinkovou. Ukázali nám kúsok Turca a oslavu dožínok v ich krajoch. Následne naša spevácka skupina Paradne nevesti znázornila scénu na poli, čo predchádzalo samotnému sláveniu dožínok. Na nich sa napojilo vystúpenie našej folklórnej skupiny Kadlubek so spevom a tancom pri pálení pálenky a vybíjaní slnečnicových semien. Spoločne všetci účinkujúci zakončili slávnosť dožínok nosením ozdobeného venca pánovi statkárovi na ktorého pozemkoch pracovali. Po prijatí žencov a kopničiek im pripravil pohostenie a folklórny súbor Hornád predvie-

dol tance. Tak sa zakončila oslava úrody. Avšak vo Valalikoch bolo ešte niekoľko bonusov a to škola tanca pre všetkých účastníkov, ochutnávka fazuľovej polievky s údeným kolenom, chlebička s bravčovou masťou, ale i čerstvo uvareným slivkovým lekvárom. Zemiakové placky a „komperníky“ boli ďalším lákadlom. Zároveň bola na poschodí kultúrneho domu výstava s názvom „Prečo som na svete rád/raďa“ v spolupráci s NOC v Bratislave a „Deň otvorených dverí súkromnej galérie sochárov Staňovcov“.

Tohtoročná Valalická krojovaná paráda sa mohla uskutočniť nielen vďaka finančnému partnerovi Kultúrnemu centru Abova, ale aj vďaka obetavosti jednotlivcov zapálených folklórnym duchom. Zapojili sa naše kuchárky, klub seniorov a kultúrna komisia, či pracovníci obecného úradu. Nie sme síce Východná a najväčší folklórny festival na Slovensku, predsa však môžeme priblížiť tradície aj pre ďalšie generácie. Už teraz rozmyšľáme, čo vymyslíme na budúci rok.

Pavol Kacvinský
Foto: Dušan Kmec

Práce na poli v podaní Paradných neviest

Starostka družobnej obce Košťany nad Turcom Mgr. Anna Hlinková

Čo nás čaká v novembri

17.11.2012 - 10.00 h	Extraliga žien v stolnom tenise Valaliky - Malacky
17.11.2012 - 16.00 h	Extraliga žien v stolnom tenise Valaliky - Považská Bystrica
18.11.2012 - 10.00 h	2. liga mužov v stolnom tenise Valaliky A - EŠKP Košice
18.11.2012 - 10.00 h	3. liga mužov v stolnom tenise Valaliky B - MKST Veľké Kapušany
24.11.2012 - 09.00 h	Slovenský pohár v stolnom tenise - kategória - dorast, chlapci, dievčatá
24.11.2012 - 18.00 h	Katarínsky ples - KD Valaliky, vstupenky Donáška Fele